

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2024–2025

Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Varianta 2

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 pont)

A.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- Lehetséges válaszok: 1. sündisznót, 2. arapapagájt, 3. gyíkokat, 4. majmokat. További válaszlehetőségek: medvét; tigrist; madarakat; (veszélyes) hüllőket; jácint-arapapagájt; színes halakat, csuklyásmajmot; csimpánzt; oroszlánt.
- Pontozás: Minden helyesen azonosított állat 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4 x 1 pont = **4 pont**

2. Egyenes következtetések levonása explicit információk alapján

- A helyes válasz: b.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

3. Explicit információk következményeinek felismerése

- A helyes válasz: c.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

4. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- A helyes válasz: c.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

5. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- A helyes válaszok: 1) d.; 2) a.; 3) e.; 4) f.; 5) c.; 6) b.
- Pontozás: Minden helyes társítás 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 6 x 1 pont = **6 pont**

6. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján

- A helyes válaszok: 1) c.; 2) a; 3) b.; 4) d.
- Pontozás: Minden helyes válasz 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 4 x 1 pont = **4 pont**

7. Szavak/kifejezések értelmezése a szöveg információi alapján

- Lehetséges válaszok:
magas a halálozási aránya = (a szállítást) csak az állatok kis része éli túl/sok állat elpusztul;
ökoszisztéma = az élőlények és környezetük kialakult rendszere;
territoriális harcok = területért folyó küzdelmek
szocializáció = társas érintkezés
- Pontozás: Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4 x 1 pont = **4 pont**

8. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a szöveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben

- Lehetséges válasz: Igen, szeretnék egzotikus állatot tartani, mert ezek nagyon különlegesek. De azért figyelnék arra, hogy olyan állat legyen, amit ellenőrzött forrásból szerzek be, legálisan, és biztos lennék abban, hogy nem csempészekről származik. A kertemben van elég hely, hogy megfelelő élőhelyet biztosítsak neki, és sosem tartanék egy állatot, hanem társakat is vennék neki, hogy ne legyen magányos. Figyelnék arra, hogy megfelelő táplálékot adjak neki, és legyen elég helye a mozgásra. / Nekem vannak egzotikus állataim, egy állatkert előtt hagyott papagájcsalád gazdája vagyok. Tudom, hogy jól tettem velük azzal, hogy megmentettem őket, hiszen az elhagyott állatokat leggyakrabban végleg elaltatják. Amióta nálam vannak, mindent megadok nekik, hogy szebbé tegye az életüket: megfelelő táplálékot kapnak, nagy kalitkában élnek, ami biztosítja nekik a mozgáshoz való helyet, és megvédi őket a veszélyektől. / Nem szeretnék egzotikus állatot tartani, mert tudom, hogy ezzel az illegális állatkereskedőket támogatnám. Igaz, hogy ezek az állatok nagyon különlegesek, de nem akarom, hogy kegyetlen körülmények között utazzassák őket, csak azért, hogy dicsekedhessek velük. A mi lakásunkban nincsenek megfelelő körülmények egy ilyen állat tartására, ezért nem is hiszem, hogy boldog élete lenne nálam. Tudom, hogy a fogság megviseli az állatokat, és nem szeretném, hogy miattam szomorú legyen.
- Pontozás: Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. Bármely, a szöveg információira hivatkozó érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. **6 pont**

B.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- A helyes válaszok: 1) a.; 2) c.; 3) d.
- Pontozás: Minden helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3 x 2 pont = 6 pont**

2. Implicit információk (fókusz szerepű kifejezés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása

- A helyes válaszok: 1) B.; 2) B.
- Pontozás: Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 x 2 pont = 4 pont**

3. Beszédszándék (tény- és véleményközlés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása

- A helyes válaszok: 1) a.; 2) b.; 3) a.; 4) a.; 5) b.
- Pontozás: Minden helyes jelölés 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **5 x 1 pont = 5 pont**

4. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül

- A helyes válaszok: 1) d.; 2) e.; 3) c.
- Pontozás: Minden helyesen azonosított kifejezés betűjelének kiírása 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **3 x 1 pont = 3 pont**

5. Összefüggések felismerése a főnévi csoportban, birtokviszony, birtokos és birtok kiválasztása a lehetőségek közül

- A helyes válaszok: 1) c.; 2) d.
- Pontozás: Minden helyesen azonosított birtokos szerkezet betűjelének kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 x 2 pont = 4 pont**

6. Implicit informații (modális jelentés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása

- A helyes válaszok: a.; c.
- Pontozás: Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 2 x 2 pont = 4 pont

7. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszok (ok és okozat) azonosítása

- A helyes válaszok:
  - 1) Ok: *a csempészek (miatt);* Okozat: *a dél-amerikai jácint-arapapagáj populációja az elmúlt 10 évben negyedére esett;*
  - 2) Ok: *(mivel) az internetet virtuálisan nem szabályozzák;* Okozat: *(az internet) kiváló fóruma az illegális állatkereskedőknek.*
- Pontozás: Minden helyesen azonosított ok-okozat pár 2 pontot ér. Bármely, a szövegből kiírt vagy a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. Részpontoszám nem adható. 2 x 2 pont = 4 pont

II. TÉTEL (30 pont)

1. Explicit információk azonosítása a szövegben: a korábban említett esemény/történet azonosítása

- Helyes válaszok: 1) b.; 2) a.
- Pontozás: Minden helyesen kiírt betűjel 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 2 x 2 pont = 4 pont

2. Információk, gondolatok értelmezése

- Lehetséges válasz: A mókus nevetség tárgya lett, mikor azt állította a rabságban született állatoknak, hogy létezik egy másik, egy bolton túli világ is, ahol az állatok szabadon élnek, nincsenek korlátozva szabad mozgásukban. Kinevetik, hiszen ez felfoghatatlan számukra, és azt hiszik, megbolondult. A mókus pedig hiába ismételteti igazát, nem adnak hitelt szavának, azt gondolják, csak mese a szabadságról szóló beszéd, túl szép, hogy igaz legyen. A kirakat „okos” állatai nem hisznek el, nem mernek elhinni mindenféle meséket egy másik, jobb, szebb világról, csak a bolondok/a „nem komoly” állatok hisznek el ilyesmit.
- Pontozás: érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszáadásra – 1 pont. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 5 pont

3. Explicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján

- Lehetséges válasz: Bandika és a mókus ugyanabban az állatkereskedésben éltek, mindketten rabságban, a többi társukkal együtt. Egymás mellett voltak a kalitkáik, így átláthattak, átbeszélgethettek. Bandika, a kanári és a többi rabságban született állat nem értette a mókus viselkedésének, szomorúságának okát. A mókus pedig olthatatlan szabadságvágyával, az erdő folyton kísértő emlékével nem tudta elfogadni Bandika gúnyolódását, nem tudott beletörődni sorsába. Meg akarta védeni magát, de csak nevetség tárgya lett, hiszen olyan dolgokról beszélt, amelyek elképzelhetetlenek a fogságban született társai számára.
- Pontozás: A szereplők közti viszony természetének megnevezése – 1 pont. A maximális pontszám csak abban az esetben adható meg, ha a szereplők közti viszony természete is bemutatásra kerül: érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 4 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes vagy részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszáadásra – 1 pont 6 pont

4. Elbeszélő szöveg alkotása, szövegtömörítés nézőpontváltással

Értékelési szempontok:

- 1) Témához való igazodás:

- a. Az események részletező, kifejtett bemutatása a mókusz nézőpontjából (egy-
szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont) – 3 pont, a megadott téma
részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- b. A szöveg információira való utalás – 2 pont.
- 2) Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése (az események
időrendben való bemutatása, az elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő
szöveg sajátosságainak és a megjelölt nézőpont részleges betartása – 3 pont.
- 3) Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5
hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. A pontszám csak a minimális terjedelmi
feltételek teljesítése esetén adható meg. **15 pont**